

И учителъ Пеню Давидовъ граматиката на Мразовича, още и Логика, и Риторика, догдѣто се видѣлъ способенъ за даскалъ да стане въ България, и за първи пхтъ се условилъ такъвъ въ новопостроеното българско училище въ Търново на 1844. Тѣзи бѣхъ и прѣдметитѣ на висшето му образование, които прѣдаваше и на класса, и математика проститѣ четири дѣйствия. Отъ география, история и други научни прѣдмети нѣмаше никакво знание. Но това никакъ не му прѣчеше да бжде въ онова врѣме първи и главенъ учителъ въ Велико-Търново. Богъ да го прости! той се поминъ на 1860 г., като испълни образователната си миссия, и азъ, неговия ученикъ, съмъ длъженъ да кажж нѣколко думи за заслугитѣ му.

Даскалъ Пеню Давидовъ, такъвъ какъвто си бѣше, заслужи на отечеството съ званието си. Той получаваше заплата—3000 гроша пари, увеличени по-сетнѣ на 4000 гроша, годишно. Отъ тая ничтожна плата, (50—60 л. мѣсечно) пакъ даскалъ Пеню имаше своитѣ икономии—бѣли пари за черни дни—и държеше икономитѣ си у баща ми съ малка лихва; помнѣ това, защото азъ му съмъ писалъ *тежесуцитѣ* и баща ми подписваше: *ХАѢН ГЕРИГИ ДИМИТЪРЪ ПАЛАТЦЕЦА*. Това бѣше прѣзъ годинитѣ между 1846—50.

На 1846 г. даскалъ Пеню бѣше на върха на славата си съ неговитѣ пѣсни по идванието въ Търново на Султанъ Меджита. Тѣзи негови стихотворения съставихъ, тѣй да кажа, поетическа епоха тогива въ Търново, а по-сетнѣ, благодарение на печата, и въ цѣла България, напечатани отъ „Найдена Иоановича, поклонника, жителя татарпазарджичанина, ревнителя болгарекаго просвѣщения и книгопродавца по всея Славено-болгарій.“⁶⁾

Отъ числото на първитѣ *студенти* въ Търното, при *многоуценния* даскала Пеня, бѣхъ и азъ. Нашето високо образование тогива състоеше въ това: да пѣемъ тия негови пѣсни и да казвами слова въ църква, изучени изуесть, папалски. Такива слова и азъ се удостоихъ да кажж нѣколко пх-

⁶⁾ Оригинална личност бѣше тоя тогивашенъ *единственъ* книгопродавецъ, което се вижда и отъ титлитѣ, що си ги даваше съ-приложението още и тая на даскалъ *Найденъ*, ако и едва можеше да записва името си. Негова е, казвать, и пѣсенъта отъ онова врѣме: „Прочуль се Найденъ граматикъ, че знае Найденъ да чете, отъ владиката по-много, отъ сливенската владика.“ Той ходѣше по сбороветѣ по селата и манастиритѣ, възсѣднѣлъ на *семерлия* конь съ товарчинка книжкитѣ си, да ги продава. Бѣше крайно смѣховитъ човѣкъ.